

N történelem
AGYKALAND

Garay Zsuzsanna

HETEDHÉT ORSZÁG

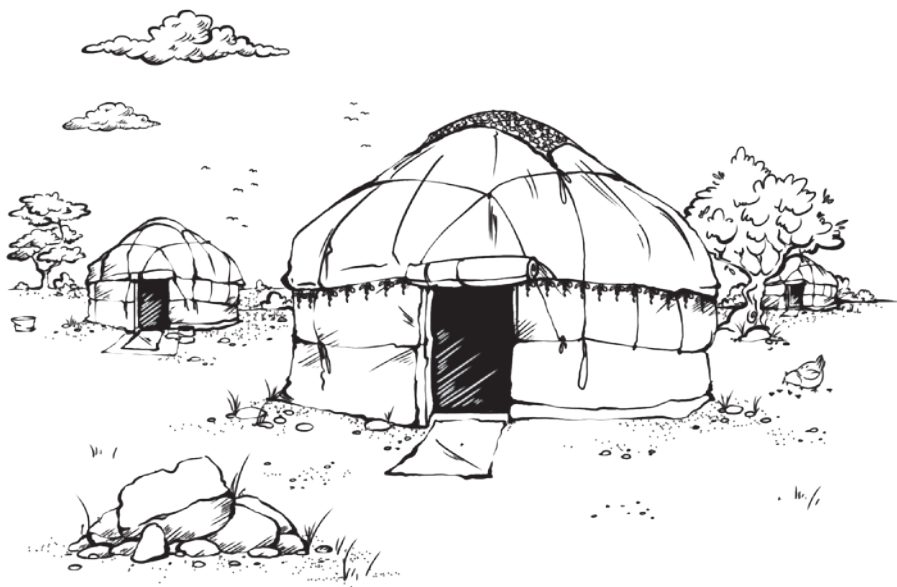
Játék és kaland
a honfoglalás korában

GARAY ZSUZSANNA

HETEDHÉT ORSZÁG

JÁTÉK ÉS KALAND
A HONFOGLALÁS KORÁBAN

SZABÓ-NYULÁSZ MELINDA
ILLUSZTRÁCIÓIVAL

MÓRA KÖNYVKIADÓ

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadvány digitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánosságához közvetítését – szigorúan tilos!

© Garay Zsuzsanna, 2023

© Szabó-Nyulász Melinda, 2023

© Móra Könyvkiadó, 2023

A kiadó könyveit kedvezményrel
megrendelheti webáruházunkban:

www.mora.hu

MÓRA KÖNYVKIADÓ – 1950 óta családtag
*Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesületének tagja.*

ISSN 3003-9762

ISBN 978-963-603-399-6

Kiadja a Móra Könyvkiadó Zrt.,

Janikovszky János elnök-vezérigazgató

Felelős szerkesztő: Török Ágnes

Szerkesztő: Hollósi Nikolett

Tipográfia és nyomdai előkészítés: Sólyom Melinda

E-mail: mora@mora.hu • Honlap: www.mora.hu

Készült a Generál Nyomda Kft.-ben

Felelős vezető: Hunya Ágnes

ELŐSZÓ

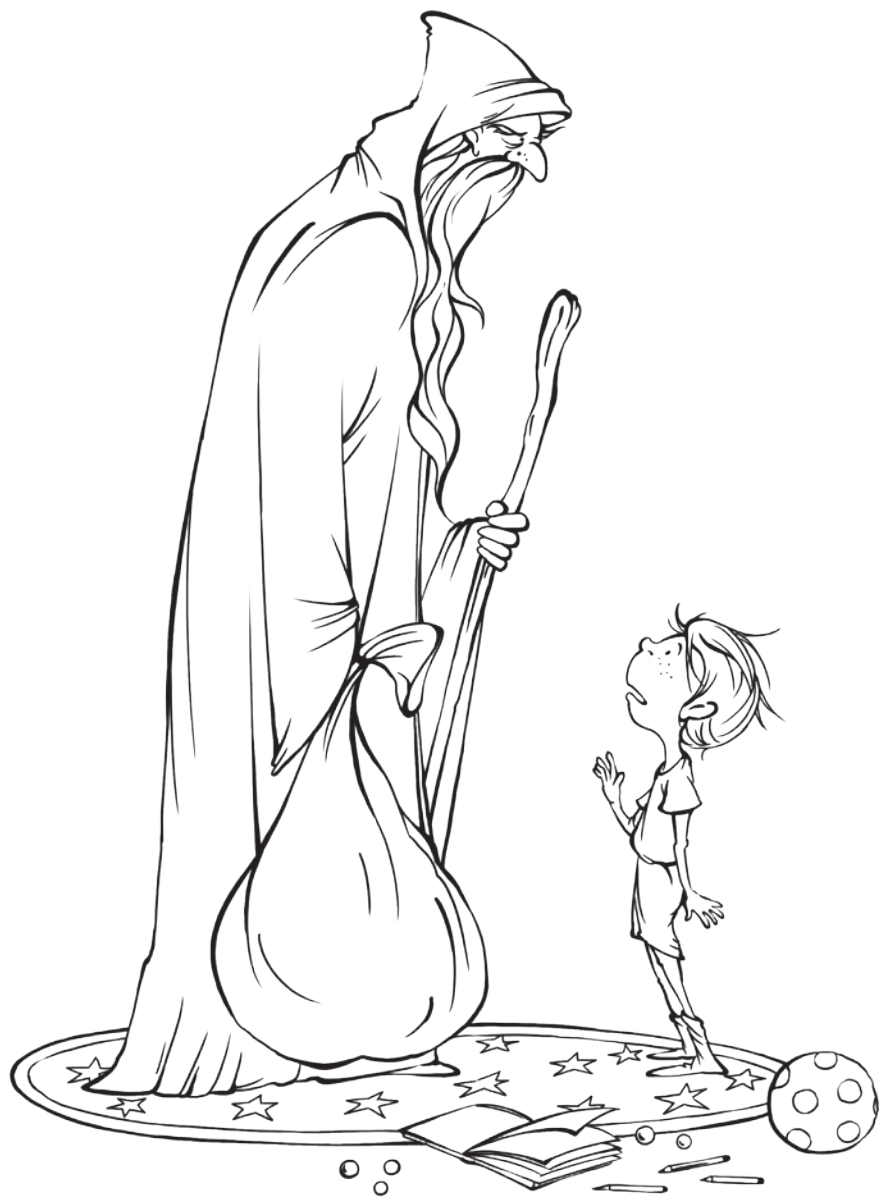
Ennek a könyvnek te vagy a főhőse! A történelem menetét nem változtathatod meg, de te döntöd el, hogyan ismerkedsz meg a fontos eseményekkel. Feladatokat kell megoldanod, s közben sorra feltáruulnak előtted a kor izgalmas titkai, részese lehetsz a válságoknak és a megoldásoknak. Több utat is választhatsz, és több út is elvezet ugyanarra az eredményre.

Most nem folyamatosan, oldalról oldalra kell lapoznod, hanem a számozott bekezdéseket kell követned, és eldöntheted, melyik érdekel.

Ha nem tudod pontosan, mit jelent egy-egy szó, a *Szómagyarázat*ban nézhetsz utána.

Jó döntéseket, jó szórakozást!

A CSODASZARVAS MONDÁJA

1 Átlagos hétköznap este van. A szobádban üldögélsz, a matekházi fölött. Egy feladat még hátravan, de nincs kedved nekiállni. Hátradölsz, kibámulsz az ablakon.

– Mindennap ugyanaz! – sóhajtod. – Iskola, leckeírás – a szétdobált legókupacra nézel, anyu már kétszer is kérte, hogy pakold el –, rendrakás... Bárcsak történne valami érdekes!

De sajnos nem történik semmi. Anyuval kettesben vacsorázol, mert apának megint túlóráznia kell, még egy kis filmnézés, aztán lefekvés.

– Nem is vagyok álmos – morogsz durcásan, amikor anyu ágyba parancsol. – Hadd játsszak még a gépen!

– Délután már eleget játszottál! – feleli anyu, aki szigorúan csak akkor enged gépezni, ha már befejezted a házit.

Az ágyban fekszel, morcosan nézed a plafont. Az utcai lámpa fénye beszűrődik a sötétítőfüggönyön keresztül, és az egyre gyérülő forgalom zajai is hallatszanak még, amikor a szoba közepén hirtelen felbukkan egy öregember a sem-

miből. Magas és sovány, a tartása erőt sugároz. Hosszú, ősz haja van, a szakála majdnem a derekáig ér. Barna, bő köpenyeget visel, egyik kezében göcsörtös botot tart, a másikban egy szürke zsákot. Az arcát félig eltakarja a csuklyája, ami kicsit félelmetes, de érzed, hogy nem ellenséges szándékkal érkezett.

– Szükség van rád! – mondja köszönés helyett. A hangja határozott és mély.

– Tessék?! – ülsz fel meglepetten. – Ki vagy te? Hogy kerültél ide?

– Oguznak hívnak – válaszolja az öreg, és hátraveti a csuklyáját. Az arca ráncos, de barna szeme élettel teli. – Varázsló vagyok. Velem kell jönnöd!

– Miféle varázsló?! – kérdezed a csodálkozástól elkerekedett szemmel. – És hová kell mennem? Miért?

– Nagy baj van, és szükség van a segítségedre!

– Az én segítségemre? De hát semmilyen különleges képességem sincs... – Megrázod a fejedet, de azért feltámad benned a kíváncsiság. – És különben is, mi az a nagy baj?

– Az emlékek öre vagyok, és megtámadták az emlékeket.

– Az emlékeket...?! De hát kik támadnának meg emlékeket, és miért?

– Egy idegen faj. Még nem tudjuk, hogy kik ők, de most nem is ez a legfontosabb. Ki kell javítanunk a kárt, amit okoztak! Az emlékek azért fontosak, mert nagyon erősek: az emberek segítségül hívhatják őket, ha bajba kerülnek,

ha megoldást keresnek. A boldog emlékek akkor is segítenek, amikor elkeseredsz, vagy nem találsz kiutat. Az idegenek erőt merítenek abból, hogy emlékeket szívnak el: egy-egy emberrel kezdik, és minél többet fosztanak meg az emlékeitől, annál inkább felgyorsul a folyamat. Nem a személyes emlékekkel kezdik, mert azt bárki rögtön észrevenné, ha, mondjuk, elfelejtené a nevét vagy a szüleit, hanem régi történelmi emlékekkel. Főleg a dicső múltat szeretik megcsapolni, mert abban nagyon sok a megtartó, összetartó erő.

Továbbra is értetlenül nézed az öreget. „Még ha vannak is varázslók, és valóban támadás érte az emlékeket – fut át rajtad a gondolat –, akkor is miért pont az én segítségem kell neki?”

– Jó, de mit tehetnék én? – kérdezed végül.

– Ahogy mondtam: gyere velem, és segíts megmen-
teni, megőrizni az emlékeket. Ott, ahol megsérültek, csak szürke köd gomolyog...

– Én... nem tudok valami sokat – dadogod zavartan.

– Ma te ejtetted ki a kaland hívó szavát, azt mondtad: „Bárcsak történne valami érdekes!” Így szólítottál magadhoz. Mi, varázslók mindenkit felkeresünk, akiben van kíváncsiság és bátorság.

– De mit fognak szólni a szüleim, ha csak úgy elmegyek?
– kérdezed, de közben el is pirulsz, mert ez úgy hangzik, mintha inadba szállt volna a bátorságod.

– A varázserőm segítségével kilépünk a tér és az idő normál medréből, napokat is eltölthetsz majd a múltban, mégsem fogja senki észrevenni a távozásodat – nyugtat meg Oguz.

– Rendben – bólintasz izgatottan. – Felöltözöm.

– Ne a saját ruháidat vedd fel, hanem ezeket! – mondja a varázsló, és fura, színes ruhákat, egy pár csizmát és egy prémes süveget vesz elő a zsákjából.

Öltözés közben eszedbe jut, hogy talán szükség lesz egy-két apróságra.

– Hozzak valamit magammal? – kérdezed az öregtől.

– Nem. Fogd meg a kezemet, és máris indulunk!

Megfogod a kezét, érzed, milyen erős, biztonságot adó a szorítása. A varázsló különös szavakat mormol, és hirtelen felkap benneteket a forgósél. Szédítő sebességgel haladtok, nem látsz mást, csak felvillanó képeket. Kicsit szédülsz, ezért behunyod a szemedet...

Hirtelen megálltok, és amikor kinyitod a szemedet, egy tágas pusztán találod magad. Nem messze jurták sorakoznak. Elindultok a sátrak felé, de az új csizmában csak botladozva haladsz. Egyszerre rádöbben sz, mi a furcsa benne:

– De hát ennek a csizmának nincsen sarka!

– Így van. A vándorlás korában a magyarok ilyeneket hordtak – válaszolja a varázsló.

– A vándorlás korában?! – kiáltasz fel meglepetten. –
Vagyis visszamentünk az időben több mint ezer évet?

– Igen.

– Pontosan hol vagyunk?

– Levédiában.

Igyekszel magad elé képzelni a térképet, amit az őshazákról láttál az iskolában, de sehogy sem sikerül. Oguz közben továbbindul, te meg újra a csizmára figyelsz.

– Alig tudok benne járni – panaszolod, és közben lán-
gol az arcod, hogy még bele sem kezdted a küldetésbe,
máris nehézségbe ütköztél.

– Majd megszokod – biztat Oguz. – A ruha kényelmes?

– Igen, csak egy kicsit hosszú a kabát ujjja.

– Kaftánnak hívják. Várj, segítek! – A varázsló gyors
mozdulatokkal felhajtja a kaftánod ujját, és az övet is szo-
rosabbra veszi, majd így szól: – Menjünk!

Ahogy közelebb értek, látod, hogy a színes jurták kö-
zött emberek tesznek-vesznek, tyúkok kapirgálnak, kecs-
kék mekegnek. Az egyik jurta nyílásán belesve egy fekvő
borjút veszel észre a bejárat közelében. Mindenfelől ha-
ragosan csaholó kutyák szaladnak elő, de szerencsére a
varázsló egy pillanat alatt lecsillapítja őket.

– Tudják, hogy idegenek vagyunk – súgod Oguznak.

– Nem baj, majd megismernek.

A tábor közepén tűz ég. Arrébb parázs fölött sül egy
ökör nyárson. „Aha – gondolod –, szóval ez volt az a finom

sülthús-illat!” Mindent betölt a sült hús illata, és ahogy le-lecsöppen a kisülő zsír, kis lángok csapnak fel sercege.

Mindenki lázasan készülődik, a nők kicsinosították magukat. Néhányan azt suttogják, hogy nagy dolgok vannak készülöben: holnap elindulnak, hogy találkozzanak a többi törzs vezetőivel, mert tanácskozás lesz.

Egy ősz, hosszú szakállú, dús szemöldökű, nagydarab férfi közeledik méltóságteljesen a tűz felé.

– Itt jön Kaba, a főáltos! – mormolják körülötted, és lassan mindenki elhallgat.

A táltos színes ruháján fémkorongok lógnak, kicsit ijesztő, agancsos fejdísz visel. Lassan, ütemesen verni kezdi a dobját, rekedtes hangja messzire száll:

– Ahogy a távoli mezők illatát sodorja felénk a feltámadó esti szél, úgy idézem fel a régi idők meséit. Élt réges-régen egy hatalmas fejedelem, Nimród. Híres volt ő a vadásztudományáról, amikor csak tehetett, messzire nyargalt lován, és egymás után nyilazta le a madarakat, az apróvadat. Két fia, Hunor és Magyar szívesen tartott Nimróddal, az apjuk pedig boldogan nézte, hogyan ügyesednek, hogyan válnak kiváló vadásszá maguk is. Amikor az öreg fejedelem már úgy érezte, mindenre megtanította őket, földet adott nekik, hogy immár a maguk erejéből boldoguljanak. A két fiú sátrat vert egy közeli domboldalban. Egyik este, ahogy a tűz mellett falatoztak, elhatározták, hogy hosszabb útra indulnak, felfedezik, mit rejt a messzeség. Másnap fel is kere-

kedtek, mindketten ötven-ötven legényt vittek magukkal, a legerősebbeket, a legügyesebbeket. Az útjuk sűrű erdő-
kőn, tágas rónaságokon vezetett keresztül, mindenhol bő-
ven akadt vad, őzek, farkasok, sólymok...

Kaba zavartan elhallgat.

– Látod, nem tudja folytatni! Nézd, micsoda szürke
köd szállt le körénk! – mutatja Oguz.

– De hát mit tehetnék?

– Mi, varázslók, akik szembeszálltunk a támadókkal,
készítettünk néhány különleges feladatot. Ezek a feladvá-
nyok összezavarják az idegeneket, és így nehezebben tud-
ják elszívni az emlékeket. A könnyebb rejtvények segítenek
lassítani vagy megállítani a folyamatot, a nehezebbek pe-
dig akár vissza is fordíthatják. Kitaláltuk a feladatokat, de
kell egy tiszta lélek, aki megfejtí őköt. Minden megoldott
feladattal feléleszted az emléket, visszahúzó az elrablók-
tól, és magadhoz kötöd. Lesz majd olyan alkalom is, hogy
éppen folyik az emlékek elszívása, és azt kell megállítani.

– De honnan fogom tudni, mi a feladat?

– Az mindig adódik majd. Most például folytatni kell
a történetet. Segíts Kabának emlékezni!

Szerencsére észreveszed, hogy a táltos bő köpenyére je-
leneteket hímeztek, melyek éppen a csodaszarvas monda-
ját ábrázolják, azonban nem a történet sorrendjében.

– Sorba kell rakni a képeket – motyogod –, és akkor
Kaba újra emlékezni fog!